

BÖLÜM 7

KATARAKT CERRAHİSİNDE HER İKİ GÖZE FARKLI İNTRAOKÜLER LENS SEÇİMİ

Kemal BAYRAKÇEKEN¹

GİRİŞ

Fakoemülsifikasyon ve göz içi lensi (İOL) teknolojisindeki gelişmeler, katarakt cerrahisinin daha gelişmiş bir prosedüre dönüşmesini sağlamıştır. Amaç artık sadece kesafeti artmış olan lensin çıkarılması değil, aynı zamanda hastaya gözlük kullanmadan yakın ve uzak görmeyi geri kazandırarak mümkün olan en iyi refraktif sonuca ulaşmak olmuştur. Hastaların beklentileri arttıkça, presbiyopi de dahil olmak üzere refraktif bileşenin yönetimi daha da önemli hale gelmiştir. Günümüzde kullanılan İOL çeşitleri;

- Tek odaklı (Monofokal) İOL: Katarakt cerrahisinde en yaygın kullanılan lenslerdir. Tek bir noktada odaklanma yaparlar. Hastaların büyük çoğunluğunda uzak görme daha net olacak şekilde İOL ayarlaması yapılır. Bu nedenle cerrahi sonrası okuma veya yakın işlerinde kullanmak için ayrı bir yakın gözlüğü kullanılmasını gerektirir.
- Çok odaklı (Multifokal) İOL: Cerrahi sonrasında hem yakın hem de uzak mesafe, ek bir gözlüğe ihtiyaç duyulmadan net bir şekilde görülür. Bu lenslerin trifokal, akomadatif, EDOF (extended depth of focus= odak derinliği artırılmış lensler) olarak farklı çeşitleri bulunmaktadır.
- Torik İOL: Yüksek derecede astigmatı olan hastalar için uygundur.
- Torik Multifokal İOL: Yüksek dereceli astigmatı düzelteren aynı zamanda çok odaklı yapısı ile hem yakın hem de uzak mesafelerde net bir görüş sağlarlar.(Şekil 1)

Günümüzde artık her iki göze aynı tip İOL kullanmaktan ziyade hastanın ihtiyacına odaklı kişiselleştirilmiş ve her iki göze farklı tip İOL tercih edebildiğimiz

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Göz Hastalıkları AD., kbayrakceken2006@hotmail.com, ORCID iD:0000 0001 9550 1358

İkinci İOL çeşidine karar verirken ilk İOL ile ilgili hasta memnuniyeti dikkate alınmalıdır. Örneğin bir gözüne multifokal İOL takılan hasta iyileşme süreci sonunda disfotopsi tarifliyorsa ikinci göz için daha güvenilir bir İOL tercih edilmelidir.

SONUÇ

Her iki göze farklı İOL implantasyonu günümüz katarakt cerrahisinde hasta memnuniyetini arttırmak ve ihtiyaca yönelik yakın, orta, uzak mesafede en iyi görmeyi sağlarken yan etkileri en aza indirmek amacıyla uygulanan kişiselleştirilmiş bir yaklaşımdır. Bu çerçevede iyi bir sonuç almak için doğru hasta seçimi ve doğru bilgilendirme, uygun İOL seçimi, iyi cerrahi planlama, adaptasyon sürecinin doğru yönetimi önemlidir.

KAYNAKLAR

1. Tavassoli S, Ziaei H, Yadegarfar ME, et al. Trifocal versus extended depth of focus (EDOF) intraocular lenses after cataract extraction. *Cochrane Database Systematic Reviews*; 2024;7(7):CD014891.
2. Rampat R, Gatinel D. Multifocal and Extended Depth-of-Focus Intraocular Lenses in 2020. *Ophthalmology*; 2021;128(11):e164-e185.
3. Karam M, Alkhowaiter N, Alkhabbaz A, et al. Extended Depth of Focus Versus Trifocal for Intraocular Lens Implantation: An Updated Systematic Review and Meta-Analysis. *American Journal of Ophthalmology*; 2023;251:52-70.
4. Espaillet A, Coelho C, Medrano Batista MJ, et al. Predictors of Photic Phenomena with a Trifocal IOL. *Clinical Ophthalmology*; 2021;15:495-503.
5. Iida Y, Shimizu K, Ito M. Pseudophakic monovision using monofocal and multifocal intraocular lenses: hybrid monovision. *Journal of Cataract & Refractive Surgery*; 2011;37(11):2001-5.
6. Bokyoung Km, Hyeck-Soo Son, Ramin Khoramnia, et al. Comparison of clinical outcomes between different combinations of hybrid multifocal, extended-depth-of-focus and enhanced monofocal intraocular lenses. *British Journal of Ophthalmology*; 2025;109(5):565-571
7. Victor D, Daniel S, Luca S, et al. Clinical prospective intra-individual comparison after mix-and-match implantation of a monofocal EDOF and a diffractive trifocal IOL. *Eye*; 2024;38(2):321-327.
8. Megiddo-Barnir E, Alió JL. Latest Development in Extended Depth-of-Focus Intraocular Lenses: An Update. *Asia Pacific Journal of Ophthalmology*; 2023;12(1):58-79.